

Cena 25 gr

Swawł

ilustrowany dwutygodnik harcerski

15 CZERWCA 1939
TOM XXVI NR 15—16

Radosna wędrówka

Drogą roziskrzoną odbiciem stu słońc w kaluży
Idziemy ze śpiewem...
Słońce mruży oczy z podziwu i śmiechu.
Za kompas, w dzień słonecznik, w noc gwiazd oceany
Za broń uśmiech —
Idzie rozśpiewany zastęp — piosenka biegnie i dokucza echu.
Cieszymy się tak samo z pogody, jak z burzy
Ptaki się nas nie boją
Każda kukulka wróży dobrze, przystają zające ciekawe.
Stoją przed nami otworem pałace — bory...
Przy źródel wodotrysku
Kto skory do spoczynku, znajdzie kobierzec — trawę...
Coś nas woła — las szumi — szemrze woda
Znacie ten głos?...
To Wielka Przygoda woła. — Czuj duch!
Skąd przyjdzie?... Z północy czy wschodu?...
Z mroków nocy?...
Czy z przodu drogę zastąpi? Śledźmy każdy ruch!
A kiedy przyjdzie ona przygoda — awantura,
Wtedy będziemy żyć!
Krzyknijmy hura!! głośno, w mrok nocy, w ranku świt.
A kiedy minie, śmiech się nasz rozdzwoni
I pójdziem dalej
W ciągłej pogoni za słońcem na jakiś nowy szczyt...

Daniela Okólska

Kto rzeczypospolitej pomóc usiłuje, siedmiu oraz mu rzeczy potrzeba: 1 — aby mógł, 2 — aby umiał, 3 — aby chciał, 4 — aby śmiał, 5 — aby pospolite dobro kochał, na prywatę się nie zapatrząc, 6 — aby znał naturę rzeczypospolitej, 7 — aby był statecznym w przedsięwzięciu.

Andrzej Maksymilian Fredro

WOJNA JUŻ ROZPOCZĘTA

Nie wszyscy zdają sobie z tego sprawy, że choć życie dokola to czy się normalnie i spokojnie jest tak opornie, że nawet znani na całym świecie z przelotną wojną spokoju Anglii podziwiają nas, jednak wojna już dawno się rozpoczęła. Wojna ta jest bezkrawa a mimo to znaczenie jej jest niewątpliwie większe od wojny pełnej ludu armat i pękających granatów, od wojny pociągającej za sobą setki, a nawet tysiące ofiar. Ważniejsza jest ta wojna dlatęgo, że wynika jej zacyduje o pokoju lub krawaje wojnerusz, o przegraniu lub zwycięstwie, jak również o tym ile istnień ludzkich zostanie w niej zniszczonych. Nieprzejaciel walcząc z nami w tej chwili za pomocą dwu strasznych środków: szpiegostwa i dywersji.

Spieg, to człowiek znajdujący się na najsłabszym punkcie moralstwa, nieczym nie różniący się powierzchownie od otoczenia, przez co może się zjawiać kiedy tylko chce i w każdym miejscu nie zwracając na siebie niczyjej uwagi. Raz zjawia się jako szary, zwykły niepozorny robotnik, innym razem w pięknie skrojonym mundurze oficera, jeszcze w innym wypadku ukazuje się jako podygodny, poczciwy staruszek lub też młoda, ładna, pozornie beztroška dziewczyna. Spieg bowiem zależnie od okoliczności przybiera taką postać jaka mu w danej chwili i miejscu czy okoliczności wydaje się najdogodniejsza, a przyzwiera mu jeden cel: zdobyć dla wywiadu obcego państwa wiadomości o naszej armii, uzbrojeniu i rozkazywania jej, o pracy naszego przemysłu wojennego, o planach mobilizacyjnych, nastrojach w społeczeństwie itd. itd. Ogólnie utarło się mniemanie, prawdopodobnie na skutek odpowiedniej lektury lub wyświetlanych filmów, że spieg działa jedynie na terenach wojсковых. Nie jest ono oczywiście nieślusne, ale niepełne: niekompletne. Spieg działa i jest dosłownie wszędzie. Jeśli chodzi o armię lub instytucje wojskowe to na skutek odpo-

wiednich, ściśle i surowo przestrzeganych, przepisów są one należycie przed szpiegiem zabezpieczone, w przeciwieństwie jednak do nich niesłychanie widocznie i posągając pole do pracy przedstawia dla spiega nieuświadomiona ludność cywilna a zwłaszcza młodzież. Do niej spieg ma dostęp bardzo łatwy, a nawiązując bliższego kontaktu nie przedstawia dla poważniejszych trudności, gdyż w ziemiośwym jest on znakomicie wyszkolony i świetnie włada językiem kraju na terenie którego swą kreacją robota prowadzi. Wzmyjmy jąćć bardzo prosty przykład, ale nie jedzie sobie dwóch skautów tramwajem czy koleją i jak to zwykle bywa gawędzą. Jeden mówi o przemęczeniu nocną pracą swego ojca, drugi znowu o wzięciu do wojska na ćwiczenia jego stryja. Rozmowie tej przysлуchuje się dobrudusz starsza pani, aż wreszcie po pewnym czasie nie znaczenie do niej przyłącza się. Jednego z chłopców wypytuje gdzie pracuje jego ojciec, drugiego o wiek stryja. Skauci, nie podejrzewając żadnego podstępum mówią, rzecz oczywista, szczerą prawdę i nawet nie przypuszczają, że tylko dzięki rozmowie z ową panią szpiegiem ztatrł nieprzyjacielski łowca. I tak jest z innymi zakładami przemysłu wojennego, wyrabiające ten czy inny sprzęt, pracując na trzy zmiany to znaczy, że za miesiąc lub dwa armia nasza w sprzęt ten będzie zupełnie zaopatrzona ale na razie jeszcze nie jest.

Pozatem dowiedział się owo ztatrł, że w Polsce wzięto na ćwiczenia stary rezerwowiec, którego należał stry drugiego chłopca, a ponieważ nasz skaut wymienił również zawód swego stryja — zoferkę, więc ztatrł domyśla się już, że chodzi tu o brońie zmotoryzowaną. W ten sposób z relacji spiegarów działających na różnych odcinkach naszego życia wrogę zestawia sobie całkowi obraz ilustrujący nam zarówno nasze silne jak i słabe strony, zwiększając sobie tym samym szanse zwycięstwa.

Zwalczaniem szpiegów zajmują się specjalnie wyszkolenie ludźmi należącego do tzw. kontrwywiadu. Kontrwywiad pozostawia sam sobie, szpiegostwa skutecznie nie zwalczając — wojnę temu skrytemu wrogowi musi wypowiedzieć cały naród, a największe usługi oddać tu może młodzież, której spiegi najmniej obawia się i nie zachowuje poważniejszych środków ostrożności.

Jak walczycy ze szpiegiem kiedy nie można odróżnić go od innych ludzi? Pierwszym skutecznym orężem w tej walce jest przede posunięta ostrożność. Ostrożność ta winna przejawiać się przede wszystkim w opowianiu gadatliwości i w zawieraniu znajomości z ludźmi zupełnie obcymi. Na cnotę „trzymania języka za zębami” należy specjalną uwagę zwracać w miejscach publicznych, gdzie przeciw można jednak rozmawiać o wielu interesujących rzeczach jak np. o otaczającej nas przyrodzie, o filmach, teatrze, sporcie itp. Sprawy dotyczące naszych stosunków osobistych oraz graniczące z jakimikolwiek zarządzeniami bezpieczeństwa, obrony kraju lub tym podobne należy omawiać w ramach czterech ścian własnego pokoju i to z osobami znajomymi. Każdy skaut musi o tym pamiętać i pilnować nie tylko siebie, lecz również osoby ze swego otoczenia, aby zasady tej przestrzegali.

W wypadkach kiedy skaut jest nawet niemal zupełnie pewien, że ma do czynienia ze szpiegiem, na własną rękę działać nie należy. Nieumiejętne postępowanie bowiem może spłoszyć kutego „na ctery lapy” spiegar i wzbudzić w nim zbudna cięność. Najlepiej w takich okolicznościach zwrócić się o pomoc do policjanta czy wojskowego i dopiero wspólnymi siłami oddać spiegar w odpowiednią ręce. Szpiegostwo można zwalczać skutecznie jeśli się nie zapomnia o tym, że spieg jest wszędzie i zwłaszcza stara się dostać tam gdzie jest najmniej spodziewany.

Drugim ze środków jakim operuje nieprzyjaciel w tej cichej

wojnie jest dywersja. Akcja dywersyjna, mająca na celu odwracanie uwagi społeczeństwa od najwazniejszych w danej chwili zagadnień obrony kraju lub też wyrażanie szkód materialnych, jest obecnie w świecie bardzo rozpowszechniona i przejawia się w różnych formach. Przeciwdziałanie jej jest niemożliwe bez poznania choćby najczęściej spotykanych w życiu codziennym jej przejawów. Ostatnie miesiące nie poskapyły w tej dziedzinie przykładów podkreślających specjalnie znaczenie propagandy w akcji dywersyjnej.

Rząd niemiecki w ciągu ostatnich dwóch lat posługiwał się taką, dywersję szerega, propagandą i odniósł ją szereg choć może krótkotrwałych, lecz efektywnych sukcesów. Pod „opiekę” Rzeszy dostały się Austria, Czechy, Kłajpada i Czechosłowacja. Jak się to stało? A więc np. w Czechosłowacji, kiedy jeszcze nikomu nie śniła się utrata niepodległości, jący nie uchwytli ludź (dywersanci) zaczęli rozsiewać szkodliwe poglądy na różne żywotne kwestie państwowe. Urabiano więc odpowiednią opinię publiczną (za pomocą prasy) twierdząc, że nie ma potrzeby zrywać się do obrony państwa, bo żadne niebezpieczeństwo Czechom nie grozi, usypiano czujność społeczeństwa każąc mu wierzyć w pomoc sojuszników. Poza tem puszczano w obieg nieprawdopodobne brednie o rzekomo niedoleżących rządowi i armii. Buntowano pracownikom przeciw pracodawcom, narodowców przeciw komunistom, biednych przeciw bogatym. Gała ta akcja, prowadzona przez Niemcy z dużym nakładem wysiłku i pieniędzy spowodowała skłócenie się i rozchucie wewnętrzne Czechów i zupełnie brak wiary w gotowość armii, zdolności jej dowódców, w szczerę intencje rządu no i w... zwycięstwo. Nie wie dziwnego, że w krótkim czasie dywersantów złuzowało regularne wojsko niemieckie zajmując kraj czeski bez wystrzalu. Naród czeski przegrał te cichą wojnę prowadzoną szpiegiem i dywersją, oplacając swe

nieprzygotowanie do tego rodzaju walki, wolnością.

Podobne metody stosowali Niemcy wszędzie, gdzie tylko zamierzali coś włączyć do Rzeszy. Polska nie stanowiła pod tym względem wyjątku i w pewnym okresie tej dywersyjna propaganda odczuwała się u nas dość wyraźnie. W rozsiwianych bredniach oczerniano w oczach społeczeństwa wszystkich i wszystko. Nie oszczędzono nawet osób w których rękach spoczywa ster nasy państwa i odpowiedzialność za je spowszechnienie i odporność naszego społeczeństwa z trudem ten atak wroga odparły. Musimy jednak uważać — ataki te niewątpliwie ponowią się, lecz wówczas napewno w pierwszym szeregu walczących z dywersją znajdzie się skaut.

Skaut, na słowie którego polegac może ża w Zawiszy, nie będzie kłopotliwym bezsensownym plotek a przeciwnie, potrafi przynajmniej odpowiednią postawę zarównym względem tego co przez głupców ztatrł niepokój, jak i tych co czynią to celowo. Skaut cieszący się bezwzględny zaufaniem społeczeństwa musi odegrać rolę filtra, który wszelkim brudom i nieczystościom potrafi polożyć kres i nie tylko sam z prawdziwie drogi rozumowania nie zbroczy, alki nie dopuści do tego, aby szedł z niej jakikolwiek obywatel polski w jego przytomności.

Plotkarstwo jest cechą niewieściłości i zasługuje na potępienie — skaut zaś jest mężczyzną i uświadomionym członkiem naszego społeczeństwa. Najgroźniejszą wreszcie formą dywersji jest wyrażanie szkód materialnych

przez niszczenie wszelkiego rodzaju obiektów użyteczności publicznej jak: dróg, mostów, linii komunikacyjnych, urządzeń bezpieczeństwa, fabryk itp. lub też działalnosc specjalnie organizowanych band mających na celu, przez niszczenie mienia i szerzenie niepokojów wśród obywatei aktami gwałtu, paralizowanie normalnego biegu pracy w niektórych dzielnicach kraju. Wybitnymi przykładami akcji dywersyjnej podawamy ostatnio dość często w prasie europejskiej są zamachy bombowe w Anglii dokonywane podobno przez Irlandczyków nie wiadomo jednak z czyjej inicjatywy, albo np. spalanie pasażerskiego statku francuskiego „Paris”.

Polska w początkowym okresie swego bytu znajdowała się również pod gęstym ostrzałem dywersantów, jakrawym tego dowodem było wysadzenie prochowni w 1923 w cystadli warszawskiej w 1923, jak również działanie dobrze zorganizowanych band w województwach wschodnich po inwazji bolszewickiej którym kres polozyła nasza dzielna policja i Korpus Ochrony Pogranicza.

Walka z tym rodzajem dywersji jest niezmiernie trudna i choć wzmaga zorganizowanej i energicznej akcji ze strony władz bezpieczeństwa czasem są nawet i wojskowych, tym nie mniej musi być podjęta również i przez ludność cywilną. Młodzież skautowa ma i tutaj wdzienne pole do pracy i duże może oddać usługi przez baczną i stałą obserwację pewnych terenów lub podejrzanych jednostek. Rzecz oczywista, że praca ta musi odbywać się pod okiem instruktorów. Skaut, musi umieć tak wszędzie niepostrzeżenie podejść dywersantów i przez nich zamyary, by staly się one nie do zrealizowania.

Wobec szpiegostwa i dywersji nie możemy pozostać bierni, bierność to bowiem stawia nas w szeregu nieprzyjacieli naszej Ojczyzny. Musimy stanąć do tej walki z natchmianiem nie zapominając, że przeciw wojnę prowadzi cały naród — a wojna już rozpoczęta.

Dla harcerzy

Konserwy

Zygmunta Ruckera

Lwów, Żółkiewska 125

jarzynowe
mięsne
owocowe

ne smutne skały. Nagie bełżeźne zbocza czerwienią i żółcią się smugami wapiń. Z krzesaniem spadają wąskie strugi potoków. Ich żywioś, srebrzyste odpryski rozdrżane w buchającym od skał żarze, niewązka martwą ciszą skalnego potokusia.

W płaskim wyrzuczeniu kotliny rozłożyła się obecna stolica Hercegowiny — Mostar. Stare warokie domy wrosły zielonymi głazami fundamentów w skalisty brzeg. Sztynnymi szeregami wdzierają się coraz wyżej i wyżej na strome zbocza. Kamienie, kamienie, gdzie nigdzie barwą się tylko nieśmiało drobne oazy zie-

leni. Ponad mroczny nurt Neret-wy wspiął się ostrym łukiem kamienny most. Opłotła go legenda przemarszu rzymskich legionów. Wszak tedy przebiegał główny szlak komunikacyjny między Wschodnim i Zachodnim Cesarstwem. Ukryte w fundamentach przymostowych warownych basz i piwnie wiążą legendę z dniami dzisiejszym.

W wąskich uliczkach zamiera maurytańskie środniewice. Chyła się ku upadkowi stare meczety, przygryziły się żaloznie cypresy nad smukłym turbe. Wysoko ponad minarety wystrzela gmach prawosławnej cerkwi. Z obszernego ta-

rasu wieńczonego koroną cypri-sów błdzi wrzok po wieżyczkach świątyni, czerwonych dachach domów i szarych wokolo zamykających się stochach. A jeszcze widać w wysokich trawach skrył się stary cmentarzyk. Cizna tu i smętek panują. W dusznym bezwietrzu schyliły się żółdke spragnione dżdżu trawy ku ziemi tak jak i nagrobki turkockiego cmentarza. U stóp cmentarzyka wrosła głęboko w ziemię mała zapomniana cerkiewka. Opustoszała, zamieniona zda się symbolizować zapłacone w współczesności nieżywołne miasto mostów.

Leszek Czarnik

STAN I ROZWÓJ HARCERSTWA NA WĘGRZECH

Attafch wojskowy ppłk. dpl. Emisarski z prezesem Kola Polsko-Węgierskiego drem Doro Gaborem

je w Budapeszcie hufiec harcerci polski, w skład którego wchodzi drużyna męska i drużyna żeńska. Poza Budapeszem, nie zdolano zorganizować żadnej jednostki harcerciej, lecz też i skupienia polskie poza stolicą Węgier są bardzo nieliczne.

Drużyna męska i żeńska istnieją od roku 1935 i zostały zorganizowane przez dh. Peterówną, która jest równocześnie komendantką terenu. Nie posiadając dotychczas żadnej pomocy w osobie instruktora względnie instruktorki, dh. Peterówna sama musiała prowadzić zbiórki tak w drużynie męskiej jak i żeńskiej. Stan drużyny męskiej wynosi 18 harcercy, a drużyny żeńskiej 21 harcerek.

Ponieważ większa część kolonii polskiej w Budapeszcie (około 1.500 osób) to robotnicy fabryczni i wyrobnicy, którzy przybyli na Węgry w poszukiwaniu za pracę jeszcze w okresie przedwojennym, praca harcercska ma również na celu podtrzymanie ducha polskości pośród młodzieży i starszego pokolenia przez wciągnięcie ich do imprez i uroczystości narodowych.

Ostatnio p. Egowska, urzędniczka Poselstwa R. P. rozpoczęła pracę w odległej III dzielnicy Budapesztu, gdzie mieszka również kolonia polska — nad przygotowywaniem młodzieży żeńskiej

Dhna Peterówna wręcza lilijkę harcercską po złożeniu przez harcerczkę przyrzeczenia

i męskiej na zbiórkach i zabawach — do pracy w harcercstwie.

Na skutek licznych starań i zabiegów dh. Peterówny drużyna męska i żeńska otrzymały ostatnio własną świetlicę urządzoną przy 305 drużynie harc-ewg. Poświęcenie tej świetlicy odbyło się uroczystie dnia 23. IV, w obecności przedstawicieli Poselstwa i Konsulatu, delegatów weg. Zw. Harcerskiego i przedstawicieli kolonii polskiej. Równocześnie sekret. Poselstwa Królikowski przekazał drużynie męskiej dar wytwórn kajaków w Polsce „Piaśtów” — piękny kajak turystyczny dla krzewienia sportu wodnego. Za dar ten należy się dyrekcji „Piaśtowa” specjalna podzięką.

Mając już własną świetlicę łatwiej jest prowadzić zbiórki, a biuro-rac pod uwagę fakt, że ostatnio

został przydzielony do tutejszego konsulatu Phm Wierczyński który objął kierownictwo drużyny męskiej liczącej, że w krótkim czasie szereg braci harcercskiej licznie się powiększą.

Jako widony znak harcercstwa polskiego na Węgrzech, tutejsza kolonia polska ufundowała dla Hufca harcercskiego piękny sztandar, którego poświęcenie i wręczenie odbyło się dnia 7. V, w kościele polskim na przedmieściu Kóhana — gdzie najliczniej zamieszkuje kolonia polska.

Na uroczystość tą przybył poseł R. P. Minister Orłowski z całym składem personalnym poselstwa, konsul R. P. Dr Namysłowski, delegacja węgierskiego Związku skautowego w osobie prezesa Kola harcercskiego polsko-węgierskiego Dr Déro Gabora na czele, delegacja Związku Legionistów polskich — Węgrów, prawie cała kolonia polska itd.

Po uroczystym nabożeństwie, sztandar poświęcił ks. Dragacz, następnie rodzice chrześni wręczyli sztandar phm Wierczyńskiemu, który przyjął go kładąc, służąc wiernie stać na straży przykazania harcercskiej.

Następnie odbył się akt podpisania aktu poświęcenia sztandaru, oraz wbijanie gwóźdź honorowych. Minister Orłowski wbił gwóźdź w imieniu własnym i imieniem nieobecnego przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego Dr Grażyńskiego. Następnie wbito gwóźdź za nieobecnych: hm. Trylskiego, hm. Kryniak, hm. Borowieckiego i hm. Kapcińskiego, po czym przedstawiciele organizacji polskich i węgiersko-polskich oraz licznie zebrana kolonia, wbiwali ufundowane przez siebie gwóźdźe pamiątkowe.

Do zebranych harcercy i harcerek oraz kolonii polskiej, w podniosłych słowach przemówił mgr. Zabłcki — lektor polskiego na uniwersytecie budapeszteńskim — przedstawiając zebranym cel i znaczenie pracy harcercskiej na Obczyźnie.

Następnie drużyna Peterówna i phm Wierczyński odebrali przyrzeczenia od 3 harcercy i 7 harcerczy — po raz pierwszy przyrzeczenie składano na własny sztandar.

Phm. Wierczyński odbiera przyrzeczenie na nowo poświęcony sztandar hufca

Po uroczystości — młodzieży i dziećmi polska — została ugościona sutym śniadaniem.

Do polepszenia warunków pracy i powiększenia szeregów harcercstwa — przyczyni się również akcja wysłania do Polski na obczyźnię letnie harcercy i młodzieży stowarzyszonej. 30 dziewczynek ma wyjechać na miesiąc pobytu do Lwowa, gdzie z ramienia Zw. Związku Polaków zorganizowaniem obozu zajął się nadzwyyczaj

R. K.

WĘDROWNICTWO

Szybki rozwój polskiego przemysłu — rozrastanie się COP-u — wehłania wszystkie kwalifikowane młode sily. Szczególnie pociągają ośrodki fabryczne młodzieży biologicznej okolic Polski, gdyż chłopak z zasobem wiedzy fachowej szybko i łatwo uzyskuje środki na stworzenie sobie wysokiego standardu życiowego.

Odpywając więc ku centrum kraju absolwenci szkół kresowych. Odchodzi ku centrum krajów element ruchliwy, zrutki i inteligentny.

Wymuszam młodzież mniejszościowa nie mając szans na dostanie się ezy to do fabryk czy instytucji związanych z Państwem, na kresach zostaje, wrosta w nie. W naszych oczach słabnie w ten sposób sily i ekspansyjność ele-

mentu polskiego. Czy nie ma na to środków zaradczych?

Sa. Są łatwiejsze i trudniejsze, ale sa. Zapewne najprostszym bylo by stworzenie ośrodków przemysłowych na wschodzie.

Lecz zanim to nastąpi, możemy uzyskać te trudniejsze sposoby którymi dysponujemy w pracy harcercskiej.

Jednym z najjaśniejszych — to silne uwięzienie związane chłopca z kresami.

Nauczenie takiego patrzniema na te ziemie, by dostrzec całe jej piękno, takich harcerc — by się z nią żyć, takie rozpalenie uczucia by ją pokochać.

Rozumień i widzieć piękno ziem, związać z nią przeżyciami —

od tylnej przez co ustawia się łódź nieco ukośnie a wiskajający się klin wodny utrzymuje ją od brzegów w bezpiecznej odległości.

Odległość ustawienia łodzi od brzegu winna być taka, ażeby po jej obciążeniu, głębokości wody była jeszcze dostateczna do jej swobodnego spłynięcia.

W wypadku brzegów średnio-wysokich, stromych (wały wodne, omurowania), lub konieczności wodowania w odległości od wody stosują zrzucone łodzi na wodę. W tym celu, wioslarze ujmują łódź za końce (rys. 2) ustawiając się wraz z nią równolegle do brzegu, dokonują równoczesnego rozmaczu i zrzucają na wodę. Moment wyrzutu jak i siła u obu wiosłarzy muszą być jednakowe, w przeciwnym razie łódź spadając ukośnie głęboko zrywa się w wodę, przez co łatwo ją uszkodzić. Sposób ten aczkolwiek dobry ze względu na wymaganą sprawę stosować należy z konieczności.

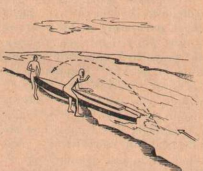
Oczywiście zrzucone łodzi można dokonywać do pewnych granic wysokości brzegu (około 2 m) gdyż w przeciwnym razie siła uderzenia wodnego może być zbyt duża i spowodować uszkodzenie.

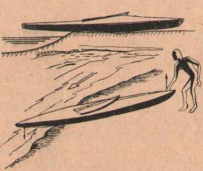
Ryc. 1

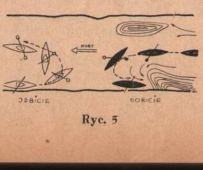
Ryc. 2

Ryc. 3

Ryc. 4

Ryc. 5

Gdy brzegi są bardzo wysokie należy kajak znieść po stopku ukośnie lub „zakosami”, nadrobiona droga oplaci się gdyż dłuża a przez to niewygodny kajak, na znacznym pochyleniu nieść trudno.

Brzozy poszarpane lub skąposię miejsca mogą utrudnić równoległe ułożenie łodzi do brzegu — wtedy łódź ustawioną ukośnie do brzegu nurzamy rufą do wody

w kierunku pod prąd (rys. 3), uniesiony przez prąd tył łodzi zataczy półkole umożliwiając w dalszej kolejki opuszczenie dziobu i ustawienie równoległe do brzegu.

Podobnie czyni kajakowiec-jedynek, ustawiając łódź ukośnie do brzegu tak aby jej tył wystawał ponad wodę (rys. 4) następnie przez uniesienie dziobu rzuca ją, powodując spłynięcie rufy na wodę (rys. 4 a) po czym opuszcza dziób, i ustawia łódź równoległe do brzegu (rys. 4b).

W wymienionych wypadkach, łódź ustawia się zawsze dziobem w kierunku „pod prąd”, ma to na celu ułatwienie późniejszego odbicia, które winno odbyć się jak pokazano na rys. 5. Kajak odchodząc od brzegu łagodnym łukiem zwraca dziobem z prądem wjeżdżając od razu na głębszą wodę, spływa bezpiecznie. W przeciwnym wypadku odjeżdżając od razu dziobem w kierunku prądu, zanim skieruje się na głębszą wodę, zniesiony prądem przebywa długą drogę szorując blisko przy brzegu o podwodne przeszkody (kamienie, kolki, czerępy).

Również przy lądowaniu odbijając należy dziobem pod prąd, kierując w tym celu dziób ostrym ką-

tem do ładu (rys. 5). Z chwili gdy łódź dotknie swym kilem dna, należy wysiąść i przeprowadzić, w żadnym wypadku nie przepychając się siłą z p. wiosła lub wjeżdżając rozpędem na ląd. Czepianie się przybrzeżnych krzewów w miejscach silniejszego prądu w celu docięgnięcia się prowadzi zwykle do wyrotki.

Łądowska podobnie jak miejsc wodowania należy wybierać

takie ażeby umożliwiły łatwe, suche wyniesienie łodzi i dobytku. Szczególnie dobrze nadają się zakola i zataczki utworzone przez cyple, opaski, lachy piaszczyste, wysypki.

W celu wyniesienia łodzi należy ją zupełnie wypakować (dobytek przeniesić od razu na suche miejsce), łódź oczyścić, wymyć, wyzerpać wodę, przetrześć pustą

(czytaj artykuł „Transportowanie” Skaut Nr 10 i „Kaiserwawanie” Skaut Nr 3).

Niektóre wypadki pozwalają na odstępstwo od zasady wodowania i lądowania pod prąd są to: nurty spokojne, głębokie, pozabowane przeszkód dalej male wycieczki, nurty wartkie z przeszkodami przybrzeżnymi.

W wypadkach tych woduje łódź

dziobem z prądem, przy czym w ostatnim wiadzie się do wody sposobem „okraczmy”.

Charakter brzegów i lądowania wpływa na mnogość i komplikację, brzegi bardzo strome, zarośnięte, grzaskie, osłizłe, wymagać będą niejednokrotnie wysiłku, nakładu czasu, zawsze zaś rozważli i ostrożności.

Jan Miściszczyk

SZUKANIE MIEJSCA

JAK MOŻNA ZOSTAĆ LOTNIKIEM WOJSKOWYM

Warunki przyjęcia do szkół podchorążych lotnictwa uległy w roku bieżącym pewnej modyfikacji. Już obecnie podkreślona została mocno zasada, iż droga do lotnictwa wojskowego prowadzi przez szybowictwo i pilotaż motorowy w P. W. Lotn. W tym roku szybowicy i piloci p. w. mają przy ubieganiu się o przyjęcie do szkół podchorążych lotnictwa zdecydowanie pierwszeństwo. W przyszłości będzie to warunek nielozomny.

Do Szkół Podchorążych Lotnictwa gr. liniowa — zawodowa można się dostać po ukończeniu S. P. L. Rezerwy. Tak więc przyszły oficer lotnictwa pilot lub obserwator, ma obecnie wznosić się w swej karierze lotniczej szczebel po szczeblu, kończąc kolejno:

1) pilotaż szybowcowy, pilotaż motorowy w P. W. Lotn.,

Szkole Podchor. Lotn. Rezerwy, wreszcie — S. P. L. zawodową.

W związku z tym, kandydaci na oficerów liniowych Lotnictwa winni zaważać na myślenie o przygotowaniu się do swego zawodu.

Ażeby nie tracić czasu, winni oni po uzyskaniu promocji do klasy II licealnej przejść podczas wakacji kurs szybowcowy w P. W. Lot. (bezpłatny) lub którejś ze szkół szybowcowych L. O. P. P. Otrzymawszy w rok po tym świadectwo dojrzałości, winni natychmiast ukonczyć pilotaż motorowy i bezpośrednio po tym rozpocząć obowiązkową służbę wojskową (początek około 1. X.). W ten

sposób po 3 latach od chwili uzyskania matury mogą zostać oficerami lotnictwa.

Zasada pierwszeństwa kandydatów z ukończonym pilotażem P. W. Lotn. obowiązuje również bezcenosowców. Mają oni, podobnie jak ochotnicy, prawo odbycia obowiązkowej służby wojskowej w lotnictwie i mogą pozostać w wojskach lotniczych jako podoficerowie zawodowi.

Szczegółowe warunki przyjęcia do Szkół Podchorążych Lotnictwa ukażą się wkrótce w jednym z najbliższych Dzienników Rozkazów M. S. Wojsk.

Na oficerów lotnictwa służby stałej lub rezerwy kształcą:

- Roczne Szkoły Podchorążych Rezerwy Lotnictwa,
- Szkoła Podchorążych Lotnictwa grupa liniowa, w której nauka trwa około 2 lat;
- Szkoła Podchorążych Lotnictwa grupa techniczna, w której nauka trwa 3 lata;
- Roczne Kursy Podchorążych Rezerwy Lotnictwa, grupa techniczna.

W grupie liniowej kształcą się

HARCERZE!
Picie lemoniadek i wodę sodową tylko z fabryki
„ZDROWIE”
L W Ó W
Najlepsze wyroby z pierwszorzędnej chrześcijańskiej firmy :-)

piloci i obserwatorzy, przy czym obserwatorami zostają podchorążowie wykazujący w czasie trwania nauki latania niedostateczną zdolność na pilotów wojskowych.

SKAUCI LOTNICZY W TARNOPOLU

Piękną pożyteczną myśl podjęli skauci tarnopolscy, organizując drużyny lotnicze.

Drużyna liczy 36 skautów — przeważnie uczniów szkół średnich — w 2 eskadrach.

Drużyna ma 2 własne szybowce oraz 2 drugie nowe otrzymała do wyszkolenia od miejscowego Komitetu L. O. P. P.

Skauci nie zrażają się kiepską pogodą, lecz systematycznie odbywają ćwiczenia i wykłady, objęte bardzo bogatym programem.

Drużynowym i zarazem inicjatorem tej drużyny jest dh Jacek Widacki, pełen zapалу, energii i szczerliwych pomysłów. Zastępcą jego jest dh Horodyski.

Troskliwą opieką otęcza drużynę Wojewódzki Komitet L. O. P. P. przez p. inspektora Jerzego Dziubińskiego, który jest zarazem opiekunem drużyny i najbliższym współpracownikiem kształcenia naszych młodych lotników.

Drużyna w okresie swego istnienia 6-miesięcznego ma już za sobą razem do 4 godzin lotu.

Inicjatywa godna naśladowania, szczególnie w ośrodkach Wojsk. Komitetu L. O. P. P.

Prenumeratorem na poczet prenumeraty zostana zaliczone dwa pierwsze numery przyszłego tomu „Skauta”

PRENUMERATA:

Przy zamówieniu 1 egzemplarza wynosi miesięcznie gr 50, kwartalnie zł 125, rocznie zł 350. Przy zamówieniu 5 egzemplarzy zbiorowo (pod jednym adresem) miesięcznie zł 150, kwartalnie zł 450, rocznie zł 1350. Numer pojedynczy kosztuje 25 gr. Prenumeratę wpłacać przez PKO.

ADMINISTRACJA:

urzęduje codziennie z wyjątkiem świąt od godz 18-20. Warunki kolportażu wysyła się na żądanie.
Konto PKO Nr 504610 — Przekaz rozrachunkowy Nr 58.

SKAUT

wychodzi 15 i 30
każdego miesiąca
z wyjątkiem wakacji
NR BIEŻĄCY 376-7

Wydawca:
Z. O. Lwowskiego Z. H. P.
Redaktor naczelny i odpow.
Mgr WIKTOR FRANTZ
Sekretarz Redakcji
TADYSZ KWIAKOWSKI
Kierownik Wydawnictwa
WŁADYSŁAW WENZEL
Adres Redakcji i Administracji:
LWÓW — KURKOWA 3

O G Ł O S Z E N I A :

Cała strona zł 200, $\frac{1}{2}$ zł 105, $\frac{1}{4}$ zł 55,
 $\frac{1}{8}$ zł 30, $\frac{1}{16}$ zł 17, $\frac{1}{32}$ zł 9. W tekście
50% drożej. Przy ogłoszeniach seryjnych
udzielamy rabatu.

Życzenia i zastrzeżenia miejsca dla ogłoszeń uwzględniamy nieobowiązująco w miarę możliwości. — Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

R E D A K C J A :

Redaktor naczelny przyjmuje w redakcji we wtorki od godz. 18-19. Artykuły zamieszczane w piśmie nie są honorowane. Nadesłanych rękopisów redakcja nie zwraca.

Harcerzu Pamiętaj! Wielką cnotą
jest oszczędzanie. Oszczędności
SWE SKŁADAJ W

**CENTRALNEJ MAŁOPOLSKIEJ
KASIE OSZCZĘDNOŚCI**

WE LWOWIE

której wkłady korzystają
z poręki Państwa Polskiego

Za złożeniem zł 5- na książeczkę
oszczędności Kasa wyda puszkę
oszczędnościową **BEZPŁATNIE**

Dowodem zdrowia i tężyzny fizycznej są piękne i bujne włosy. Dlatego współczucie budzi widok młodego człowieka, którego głowa pokryta rzadkim, anemicznym włosom, przyświeca już łysina.
Jedną z głównych chorób powodujących przedwczesne łysienie jest łupież i łojotok.

Choroby te zwalcza skutecznie

OLEUM PERTRAE GLIMAR

jedyny w Polsce preparat, którego dodatnie działanie zostało stwierdzone 20-tu orzeczeniami klinik i lekarzy dermatologów. Z kuracją nie wolno zwlekać, lecz należy ją rozpocząć natychmiast, skoro zauważy się zbyt silne wypadanie włosów.
OLEUM PERTRAE GLIMAR sprzedają: apteki, drogerie i perfumerie.

s 39 *Nerita telegraphica*
s 54 *Cyprina*
s 57 *Nautilus* Gu
s 58 *Nautilus* *teomaxi*

ditto
154
81
83
87
89
91
93
95
97
99
101
103
105
107
109
111
113
115
117
119
121
123
125
127
129
131
133
135
137
139
141
143
145
147
149
151
153
155
157
159
161
163
165
167
169
171
173
175
177
179
181
183
185
187
189
191
193
195
197
199
201
203
205
207
209
211
213
215
217
219
221
223
225
227
229
231
233
235
237
239
241
243
245
247
249
251
253
255
257
259
261
263
265
267
269
271
273
275
277
279
281
283
285
287
289
291
293
295
297
299
301
303
305
307
309
311
313
315
317
319
321
323
325
327
329
331
333
335
337
339
341
343
345
347
349
351
353
355
357
359
361
363
365
367
369
371
373
375
377
379
381
383
385
387
389
391
393
395
397
399
401
403
405
407
409
411
413
415
417
419
421
423
425
427
429
431
433
435
437
439
441
443
445
447
449
451
453
455
457
459
461
463
465
467
469
471
473
475
477
479
481
483
485
487
489
491
493
495
497
499
501
503
505
507
509
511
513
515
517
519
521
523
525
527
529
531
533
535
537
539
541
543
545
547
549
551
553
555
557
559
561
563
565
567
569
571
573
575
577
579
581
583
585
587
589
591
593
595
597
599
601
603
605
607
609
611
613
615
617
619
621
623
625
627
629
631
633
635
637
639
641
643
645
647
649
651
653
655
657
659
661
663
665
667
669
671
673
675
677
679
681
683
685
687
689
691
693
695
697
699
701
703
705
707
709
711
713
715
717
719
721
723
725
727
729
731
733
735
737
739
741
743
745
747
749
751
753
755
757
759
761
763
765
767
769
771
773
775
777
779
781
783
785
787
789
791
793
795
797
799
801
803
805
807
809
811
813
815
817
819
821
823
825
827
829
831
833
835
837
839
841
843
845
847
849
851
853
855
857
859
861
863
865
867
869
871
873
875
877
879
881
883
885
887
889
891
893
895
897
899
901
903
905
907
909
911
913
915
917
919
921
923
925
927
929
931
933
935
937
939
941
943
945
947
949
951
953
955
957
959
961
963
965
967
969
971
973
975
977
979
981
983
985
987
989
991
993
995
997
999

varieties
87
89
91
93
95
97
99
101
103
105
107
109
111
113
115
117
119
121
123
125
127
129
131
133
135
137
139
141
143
145
147
149
151
153
155
157
159
161
163
165
167
169
171
173
175
177
179
181
183
185
187
189
191
193
195
197
199
201
203
205
207
209
211
213
215
217
219
221
223
225
227
229
231
233
235
237
239
241
243
245
247
249
251
253
255
257
259
261
263
265
267
269
271
273
275
277
279
281
283
285
287
289
291
293
295
297
299
301
303
305
307
309
311
313
315
317
319
321
323
325
327
329
331
333
335
337
339
341
343
345
347
349
351
353
355
357
359
361
363
365
367
369
371
373
375
377
379
381
383
385
387
389
391
393
395
397
399
401
403
405
407
409
411
413
415
417
419
421
423
425
427
429
431
433
435
437
439
441
443
445
447
449
451
453
455
457
459
461
463
465
467
469
471
473
475
477
479
481
483
485
487
489
491
493
495
497
499
501
503
505
507
509
511
513
515
517
519
521
523
525
527
529
531
533
535
537
539
541
543
545
547
549
551
553
555
557
559
561
563
565
567
569
571
573
575
577
579
581
583
585
587
589
591
593
595
597
599
601
603
605
607
609
611
613
615
617
619
621
623
625
627
629
631
633
635
637
639
641
643
645
647
649
651
653
655
657
659
661
663
665
667
669
671
673
675
677
679
681
683
685
687
689
691
693
695
697
699
701
703
705
707
709
711
713
715
717
719
721
723
725
727
729
731
733
735
737
739
741
743
745
747
749
751
753
755
757
759
761
763
765
767
769
771
773
775
777
779
781
783
785
787
789
791
793
795
797
799
801
803
805
807
809
811
813
815
817
819
821
823
825
827
829
831
833
835
837
839
841
843
845
847
849
851
853
855
857
859
861
863
865
867
869
871
873
875
877
879
881
883
885
887
889
891
893
895
897
899
901
903
905
907
909
911
913
915
917
919
921
923
925
927
929
931
933
935
937
939
941
943
945
947
949
951
953
955
957
959
961
963
965
967
969
971
973
975
977
979
981
983
985
987
989
991
993
995
997
999

8 *Nautilus*
28 *Nautilus*
47 *Nautilus*
61 *Nautilus*
73 *Nautilus*
85 *Nautilus*
97 *Nautilus*
109 *Nautilus*
121 *Nautilus*
133 *Nautilus*
145 *Nautilus*
157 *Nautilus*
169 *Nautilus*
181 *Nautilus*
193 *Nautilus*
205 *Nautilus*
217 *Nautilus*
229 *Nautilus*
241 *Nautilus*
253 *Nautilus*
265 *Nautilus*
277 *Nautilus*
289 *Nautilus*
301 *Nautilus*
313 *Nautilus*
325 *Nautilus*
337 *Nautilus*
349 *Nautilus*
361 *Nautilus*
373 *Nautilus*
385 *Nautilus*
397 *Nautilus*
409 *Nautilus*
421 *Nautilus*
433 *Nautilus*
445 *Nautilus*
457 *Nautilus*
469 *Nautilus*
481 *Nautilus*
493 *Nautilus*
505 *Nautilus*
517 *Nautilus*
529 *Nautilus*
541 *Nautilus*
553 *Nautilus*
565 *Nautilus*
577 *Nautilus*
589 *Nautilus*
601 *Nautilus*
613 *Nautilus*
625 *Nautilus*
637 *Nautilus*
649 *Nautilus*
661 *Nautilus*
673 *Nautilus*
685 *Nautilus*
697 *Nautilus*
709 *Nautilus*
721 *Nautilus*
733 *Nautilus*
745 *Nautilus*
757 *Nautilus*
769 *Nautilus*
781 *Nautilus*
793 *Nautilus*
805 *Nautilus*
817 *Nautilus*
829 *Nautilus*
841 *Nautilus*
853 *Nautilus*
865 *Nautilus*
877 *Nautilus*
889 *Nautilus*
901 *Nautilus*
913 *Nautilus*
925 *Nautilus*
937 *Nautilus*
949 *Nautilus*
961 *Nautilus*
973 *Nautilus*
985 *Nautilus*
997 *Nautilus*

151 *Nautilus*